

**Szerkesztési iroda:**

Nagybecskerek Zápolya-  
ntca 1., hová a lap szel-  
lemi részét illető min-  
den közlemény intézendő.

**Kiadóhivatal:**

Pleitz Fer. Pál könyv-  
nyomdája Nagybecske-  
rek, Zápolya-u. 1., hová  
a hirdetések, előfizetések  
és a lap szétküldésére  
vonatkozó felszólalások  
intézendők. Telefon 21.

# TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

**Előfizetési árak:**

Egész évre — 24 K  
Félévre — 12 K  
Negyedévre — 6 K  
Egyes szám ára 8 fillér.

**Hirdetéseket**

a kiadóhivatal vesz föl.  
Azonkívül az összes hir-  
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és  
ünnepnapok kivételével  
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 285. szám.

Kedd, december 15.

## Az északi és nyugati nagy harcok.

Budapest, december 14. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos.

**Nyugat-Galiciában folytattuk az oroszok üldözését, amely kisebb-nagyobb harcok közben észak felé mindenütt tért nyert.**

Immár Dukla is újból birtokunkban van.

**A Kárpátokon át előnyomult oszlopaink tegnap és tegnapelőtt kilencezer oroszot fogtak el és 10 géppuskát zsákmányoltak.**

**Arcvonalunkon, Prajbrozt és Krakótól keletre fekvő terület között, valamint Dél-Lengyelországban a helyzet változatlan.**

**Lovictól északra szövetségeseink támadása az alsó Bzura felől még előbbre haladt.**

Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, december 14. A „Torontál” eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, győzelmes előnyomásunk folytán sajtóhadiszállásunkat Nyugat-Galiciába viszik.

Budapest, december 14. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, dec. 14. A nagy főhadiszállás jelenti:

**A franciáknak a Maas és a Vogézek közti állásaink ellen intézett gyengébb támadásait könnyűszerrel visszavertük.**

Egyébként a nyugati hadszíntérről, ugyszintén Kelet-Poroszországból és Dél-Lengyelországból nincs fontosabb jelenteni való.

Észak-Lengyelországban hadműveleteink továbbfolynak.

Az orosz és francia hivatalos híradásokhoz a következő megjegyzéseket kell fűznünk:

Szentpétervárról dec. 14-én hivatalosan jelentették: „Krakótól délkeletre támadásainkat folytattuk, több német ágyut és géppuskát zsákmányoltunk és mintegy 7000 foglyot ejtettünk.”

A tény ezzel szemben az, hogy Krakótól délkeletre harcoló csapatunk egyetlen embere és egyetlen ágyuja vagy géppuskája nem került orosz kézre.

Egy dec. 12-iki párisi hivatalos híradás azt állítja, hogy Vaillytól északkeletre egy német ütég teljesen megsemmisült, 7 német ütéget elpusztítottak, egy nagy kaliberűt és egy légi járművek részére készítettet. Ugyanezen a vidéken a franciák egy erődházat felrobbantottak és több árkot elpusztítottak.”

Mindezen jelentések koholtak.

## Szerbiai harcaink.

Budapest, december 14. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés a déli hadszíntérről:

**A Drínától délkeleti irányba indított offenzívánk Valjevótól délkeletre nagy tulerőben levő ellenségre talált. Ez nemcsak offenzívánk feladását, hanem azt is okozta, hogy számos hét óta hősiiesen, de nagy veszteségek mellett szívós harcokat vivó csapatainknak messzebbre kellett visszavonulniuk.**

Ezzel szemben áll Belgrád bevétele.

**Az ezekből eredő össz helyzet újabb hadműveleti elhatározásokat és rendszabályokat fog eredményezni, melyeknek az ellenség visszaszorítására kell vezetniük.**

# HIREK.

## A sebesült katonák karácsonya.

Nagybecskerek, dec. 15.

Ez a gondolat foglalkoztat most mindenkit, e szép, kegyeletteljes eszme tölti el mindenki lelkét; mennyi mindent s hányan vannak azok, gazdagok és szegények egyaránt, kik erre tehetségük szerint, sokan tehetségüket meghaladó módon aldoztak már s fognak még aldozni s mégis egy újabb kérelemmel fordulunk e város aidozatéksz közönségéhez, főleg Nagybecskerek város asszonyaihoz azt kérve tőlük, süssenek szegény sebesültjeink számára diós és mákos patkót, mezeskalácsot, adjanak diót, almát, karácsonyfadíszeket és cigarettát, mert hisz városunkban körülbelül 1200-an lesznek azok, kikkel igyekeznünk kell némileg azt a fájdalmas érzést, hogy e szép ünnepet távol családjuktól, ellenség golyója által ütötte sebbel kell kórházban toltatni. S hogy épp ezt elérhessük, nem elég, hogy szerény ajándékot és némi édességet juttatunk nekik, de legyünk ez estén minél nagyobb számban körülöttük s tekintsük magunkat mint hozzátartozóik s igyekezzünk ezzel pótolni mindazt, mit a súlyos idők tőlük megvonnak.

Tekintettel arra, hogy ma a városban 10 kórházban vannak sebesültjeink elhelyezve, nehogy bekövetkezzék az az eset, hogy egyik-másik kórházban a véletlen folytán sebesültjeink magukra maradjanak, nagyon kérjük, kegyeskedjenek alábbi beosztás szerint karácsony estéjén az egyes kórházakban d. u. fél 4 órakor megjelenni.

1. József-kórházban Jankó Agoston és neje vezetése alatt: Tóth Istvánné, Popovics P. Szilárdné, Giffinger Imréné, Fischer Miklósné, dr. Steiner Gyuláné, dr. Báthory Endréné, Fischer Regina, Kuss Berta, Biedermann Gabi és Nathalia, Jeszenszki Nándorné, Szalavári Edéné.

2. Vöröskereszt-kórházban dr. Dellimanics-Lajos és neje vezetése alatt: Rukavina Arturné, Gyorgyevics Danica, Wattay Endréné, Tollé Gizi, dr. Haidegger Lajosné, Gyárfás Odónné, Szilágyi Lajosné.

3. Kereskedelmi iskolai kórházban dr. Vincze Erő és neje vezetése alatt: Grandjean Andorné, Tarnay Piki, Grézlo Jánosné, dr. Kleits Jánosné, özv. dr. Mangold Samuné, Szalay Józsefné, Somfai Jánosné, dr. Várady Imréné, Stagenschmidt Józsefné, Lowieser Imréné, Milassin Kálmánné, Deák Vidorné, Edenburg Lajosné, dr. Láng Béláné, Steyer Ferencné, dr. Flachner Imréné, Dienstl Emilia, Axmann Jánosné és Brones Ernőné.

4. Polgári iskolai kórházban dr. Mihálovits Odónné és Stross Béla vezetése alatt: Bieder Antalné és Vali, Végh Margit, Messinger Karolin, Balogh Vilma, Balogh Margit, Oroszi Margit, Szalavári Böske és Médi, Csathó Lily, Szépfői Elemérné, Putics Oktávné, Szenes Adolfné.

5. Honvédlaktanyai tartalékkórházban Perisics Zoltán és neje vezetése alatt: dr. Baár Jenőné, dr. Horváth Kálmánné, dr. Laczkovics Gyuláné, Kamenszky Árpádné, Mayer Aurélné, dr. Billitz Béláné, Streitmann Antalné, Bogcha Mártonné és Menyhárt Károlyné.

6. Törvényszéki tart. kórházban Kovács Rókus és neje vezetése alatt: Szabó Jolán, Kiss Irma, Fekete Ilonka, Hager Hedvig, dr. Gyorgyevits Milosné, dr. Chiroi Demeterné, Wehner Györgyné, Káli Nagy Ákosné, Lendvay Mártonné, Herr Odónné, Benkovics Miklósné, Kiss Istvánné, Bodeher Dezsóné, dr. Kuszing Jánosné, dr. Fialovszky Béláné, Weress Kelemenné, Tolveth Oszkárné, Lieka Gyuláné.

7. Tomasováci-utcai tart. kórházban dr. Wattay Dezső és neje vezetése alatt: Králik Lászlóné, Tolveth Frigyesné, Kertész Ottóné, Lövy Zsigáné, Urbán Frigyesné, Mihálovits Kamenkóné, Kelemen Böske, Szalay Terus és Zaharias Sári.

8. Magyar-utcai tart. kórházban Menezzer Lipót és neje, továbbá Annau Ernő és neje vezetése alatt: Kéler Ákosné, Demkó Vidorné, Gross Géjáné, dr. Nónay Pálné, Bakalovich Dóra, Vajda Lajosné,

Kis Juliska, Szabóky Böske, Fialovszky Irén, Streitmann Erzsé, Krumenacker Ferencné, Konkoly Samuné, Bányai Jakabné, Eibenschitz Miksáné és Osztie Béláné.

9. Gimnáziumi iskolai kórházban Steinitzer Géza, továbbá Pollák Viktor és neje vezetése alatt: dr. Iványi Mórné, Kovács Lajosné, Beck Gyuláné, Német Szilárdné, Losonczy Istvánné, Glück Manoné, Szabó Béláné, Csekmanek Rezsóné, Nagy Hedvig, Strakity Zorka, Radics Zsófia, Vámos Ella, Krumenacker Istvánné, Vági Sándorné, Oldal Antalné és dr. Soós Ferencné.

10. Zárdai tart. kórházban Reznicsék rezső és neje vezetése alatt: Freund Samuné, Geschek Jánosné, dr. Borsodi Lajosné, dr. Magyar Károlyné, dr. Kardos Samuné, dr. Brettsehneder Károlyné, Heifel Albertné, Fejes Ferencné, dr. Steinbach Béláné, Struss Szerafinné, dr. Kiss Jánosné, Riesz Jakabné és Marton Andorné.

Kérjük továbbá mindazokat, kik diót, almát és karácsonyfadísz adnak, ez adományukat f. hó 21-én déli 12 óráig, a süteményeket pedig f. hó 22-én déli 12 óráig a vármegyeház nagytermébe felküldeni sziveskedjenek, hogy a kórházunkénti szétosztás s az egyeseknek szánt adományok esomagoihatók és idején elszállíthatók legyenek. Akik e munkában akár 22-én d. u. akár 23-ikán egész nap segítségünkre lenni akarnak, fáradságuk fel a vármegyeháza nagytermébe, hol egyben a karácsonyfák is díszítve lesznek.

## — A közigazgatási bizottság ülése.

Torontá vármegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta december havi rendes ülését dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével, amelyen jelen voltak: Jankó Agoston udv. tanácsos, alispán, dr. Vincze Erő m. főjegyző, Kéler Ákos m. főügyész, Bogcha Márton árvaszéki elnökhelyettes, Tóth István min. tanácsos, pénzügyigazgató, Scossa Dezső kir. tanácsos és Cserei Gyula tanfelügyelő, dr. Gadó István kir. ügyész, Axmann János kir. főállatorvos, Gregersen Nils gazd. s.-felügyelő, Steinitzer Géza kir. tanácsos és dr. Pollák Győző bizottsági tagok, Demkó István és dr. Kamenszky Árpád előadók. Az ülésen a szakelőadók tettek jelentést, köztük a főorvosi jelentés azt az örömdetes dolgot tartalmazza, hogy a vármegye területe teljesen kolera mentes. Miután a felebbezett ügyeket letárgyalták s a legközelebbi ülést január hó 11-ikére kitűzték, az ülés véget ért.

## — Az 5-ik honvédgyalozezred kitüntetett hősei.

Az 5-ik honvédgyalozezrednél, amelynek egyik zászlóalja Nagybecskereken állomásozik, a király legújabbán a következő tiszteket tüntette ki az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül:

Berdenich Jenő őrnagynak, Matuskovich Imre századosnak, Welther Árpád főhadnagynak és Torbágyi Tibor tart. hadnagynak a hadiékítményes 3-ik oszt. katonai érdemkeresztet adományozta a király;

továbbá megparancsolta, hogy Hanneker István és Györke Péter századosoknak, Dercsenyi Sándor hadnagynak a legfelső dicsérő elismerés tudtul adassék.

Itt említjük meg, hogy ugyancsak legfelső dicsérő elismerésben részesült az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért Baaden Antal 7. honvédgyalozezredbeli főhadnagy, Baaden Károly nagybecskereki nyug. áll. elemi iskolai igazgatónak a fia is.

— **Hősök halála.** Mint Nagyikindáról jelentik, a városnak újabbán két elesett hőse van. Az egyik dr. Schmidt Ádám nagyikindai törvényszéki jegyző,

Schmidt János bogárosi birtokos fia, honvédüzér tart. hadnagy, a másik Schwarz József hadapród, akik mindketten az északi harctéren haltak hősi halált.

## — Katonai felszerelési cikkek rekvirálása.

A m. kir. honvédelmi miniszter a következő rendeletet adta ki: A katonai felszerelési cikkek árusítása körül az utóbbi időben tapasztalt súlyos visszaélések következtében az ilyen felszerelési cikkek szükség esetén az 1912. évi LXVIII. t.-c. 24. §-a alapján leendő igényelhetőségét a cs. kir. hadügyminiszter ural egyetértőleg ezenel elrendelem. Sürgős esetekben a katonai parancsnokság az igényléssel közvetlenül az elsőfoku közigazgatási hatóságokhoz, illetőleg a községekhez is fordulhat; szükség esetén a föltétlenül szükségelt szolgáltatások magától a szolgáltatásra kötelezettekől is igényelhetők. Az igénylés joga az igénylésre jogosult katonai parancsnokságtól nyert írásbeli fölhatalmazás esetén magánszemélyekre is kiterjed. A szolgáltatásért e törvény értelmében térítés jár.

— **Jegyzőválasztás.** Szombaton volt Kunszöllősen Főris József főszolgabíró elnöklésével a jegyzőválasztás, amely alkalommal Christoph Mihályt választották meg egyhangulag jegyzőnek.

— **A hadbavonult katonák karácsonyfájára még adakoztak:** Vági Sándor es neje 10 K, Geidl Lajos 5 K és dr. Farkas Geiza 50 K.

— **Beiratás a leány-iparostanonciskolába.** A helybeli leány-iparostanonciskolában a rendes tanítás már megkezdődött. Az iskola igazgatója ezúton is felhívja a helybeli összes varrónókat, továbbá mindazon iparosokat és gyárosokat, kik műhelyükben, illetőleg gyárakban iskolaköteles leányokat foglalkoztatnak, hogy azokat a Juranics-utcai óvodában levő iskolai helyiségben haladéktalanul irassák be. Az igazgató egyúttal tudatja, hogy a be nem iratkozókka és igazolatlanul mulasztókkal szemben a törvény szigorát alkalmaztatni fogja.

— **Magyar bírák a meghódított szerb területen.** Szegebről írják: Az elfoglalt Szabácsban tudvalevőleg magyar közigazgatás van és most magyar igazságszolgáltatást is léptetnek életbe, amennyiben Márton József dr. szegedi törvényszéki bírót nevezték ki a szabácsi törvényszék vezetőjévé. Márton bíró már Szabácsra is utazott, ahol megkezdte az igazságszolgáltatás szervezését. — Bay Bertalant, a kitünő képzettségű szegedi járásbíró, aki az általános mozgósítás óta katonai szolgálatot teljesít, Belgráda kinevezték hadbírószázadosnak.

— **Csak öt kilót!** A sajtó munkásai által létesített és fentartott „Sajtó Otthon hadikórházban” kezelt sebesültek is vágyakozva gondolnak pesti betegkórházuk mellől a hazai disznótorokra. Lelkes vidéki családok, nemeslelkű honleányok, hozzátok fordulunk kérésünkkel. Ez évben ne a szomszédba küldjétek a kóstolót kolbászból, hurkából, szalonnából, tepertőből s más jófélékből, hanem a Sajtó Otthon hadikórháznak, Budapest, VII. Dohány-utca 76. szám alá. Ha kamaránk megtelik a ti jószágokból, úgy a mi sebesültjeinken kívül ellátjuk a többi kórházak sebesültjeit is. Köszönettel elfogadjunk ötkilós tojásszállítmányokat is és vadat bármilyen nagy számban és súlyban. Az Isten áldja meg a ti jó szíveteket s vezérelje diadalra a ti jóvótótokból megerősödött vitéz katonáinkat. — Hazafias tisztelettel: A Sajtó-Otthon hadikórháza igazgatója.

— **A háboru torontáli halottai és sebesültjei.** A hivatalos veszteségajstrom 71., 72. számaiban és a sebesültekről szóló legutóbbi 107—115. sz. jegyzékben, továbbá az E. 5. sz. pótjegyzékben a következő torontáliak szerepelnek:

Halottak: Veszelyovszki Pál közelegény 29. gyezer. Nagyikinda. Meghalt

Budapesten a Szent László-kórházban s eltemették a Kőbányai-uti temetőbe (28—XI. parcella, 4 sor. 6. sir.) — Becker Pál árkász 7. árkászvezred Zombolya.

Sebesültek: Herr György tart. hadnagy 29. gyezer. Nagybeeskerek. Lövés a jobb felső karba. (Tart. kórház Nagybeeskerek.) Arsenovic Dusan közleg. 29. gyezer. Révaujfalú. Lövés a kézen. (16. sz. helyőrségi kórház Budapest.) — Putnik Emil népfőlkelő Nagyikinda. Lövés mindkét combon. (Hold-utcai hadikórház Budapest.) — Lolits Timót közleg. 29. gyezer. Basahid. Lövés a bal kézen. (Tart. kórház Zilah.) — Szekadatye Purle közlegény 29. gyezer. Bárányos. Lövés a bal lábba. (Törköbesei kórház.) — Biberia János közleg. 29. gyezer. Románpetre. Lövés a bal felső karba. (Tart. kórház Nagybeeskerek.) — Burger János közleg. 61. gyezer. Nagytőszeg. Lövés a jobb kézen. (26. sz. helyőrs. kórház Mostár.) — Gyukity Miso közleg. 29. gyezer. Ópáva. Lövés a jobb alsó combon. (Tart. kórház Nagybeeskerek.) — Kirchner Lajos közleg. 29. gyezer. Rezsőháza. Lőtt seb. (Tart. kórház Nagybeeskerek.) — Marinkovics André közleg. 27. gyezer. Bogáros. Lövés a jobb lábba. (1. sz. tart. kórház Szeged.) — Novakov Száva közleg. 29. gyezer. Kevedobra. Lövés a bal felső combon. (Tart. kórház Nagybeeskerek.) — Radiwy Marko közlegény 29. gyezer. Ópáva. Lőtt seb. (Tart.

kórház Nagybeeskerek.) — Urlin Vitályos közleg. 29. gyezer. Orlód. Lőtt seb. (Tart. kórház Nagybeeskerek.) — Govasdián István népfőlkelő Sárafalva. Lőtt seb. (Tart. kórház Rimaszombat.) — Kargos Péter közleg. 21. honv. gyezer. Egres. Lövés a jobb kézen. (Tart. kórház Rimaszombat.) — Damján Pál népfőlkelő. Lövés a jobb kézbe. (Tart. kórház Eperjes.) Davidovics Rada népfőlkelő. Araacs. Lövés a bal kézbe. (Tart. kórház Eperjes.) — Lázár Lázár közleg. 7. h. gyezer. Révaujfalú. Lövés a jobb karba. (Tart. kórház Eperjes.) — Tosity János szakaszvezető 5. h. gyezer. Alsóaradi. Lövés a jobb felső combba. (Tart. kórház Eperjes.) — Bálint Péter 30. h. gyezer. Törökkanizsa. Lövés az arca. (Tart. kórház Eszék.) — Bugarszki Eliás 46. gyezer. Tiszszentmiklós. Lövés a bal kézbe. (Tart. kórház Miskolc.) — Kovács János őrzvezető, 29. gyezer. Nagyikinda. Két lőtt seb. (Egy-leti tart. kórház Temesvár.) — Zaries Milivoj káplár 86. gyezer. Nagyszentmiklós. Lövés a bal kézbe. (Tart. kórház Miskolc.) — Bocsarsedi Szevo 61. gyezer. Beodra. Lövés a combba. (Tart. kórház Nagyikinda.) — Bude János őrzvezető 32. h. gyezer. Nagyikinda. Lövés a bal kézbe. (A steinhofi 10. sz. tart. kórház Bécs.) — Roczkov Vilko 46. gyezer. Karlova. Lövés mindkét lábba. (Tart. kórház Nagyikinda.)

Drina hadihidján át. A szerbek átkeltek a Drinán s S.-cát felégették. Egész éjjel utaztunk visszafelé s reggel 7 órakor értük el a bratunáci dohánybeaváltót.

Szept. 17.

Reggel 8 órakor az ágyuüteg három részre oszlott s a mi századunk szintén három részre lett osztva. Egy-egy szakasz két ágyu fedezésére lett kiküldve. Mi azon a hegyen foglaltunk állást, ahonnan a Lj. bombázása volt s várakozó állást foglaltunk el. Éjjel 12 órakor azt a parancsot kaptuk, hogy az ágyukat tengelyekre szedni és felkészülni az utra. Körülbelül 1 órakor éjjel után elindultunk a hegyi ösvényuton és reggel 6 órakor értünk Br.-áca. Ismét északi irányba indultunk a Drina mentén levő köves uton és délután 2 órakor érkezünk mintegy 30 kilométerre megállóhelyre, ahol a dandártörzs állomásozott.

Szept. 18.

Ma mellékesen megjegyzem, hogy ezen utunkban a szerb komitácsek a Drina jobb partjáról folyton lövöldöztek reánk. Össztüzeket adtak és mégis csudaképpen sem emberben sem lóban nem esett kár. Ezen utunkban sem este nem vacsoráztunk, sem nem reggeliztünk s a déli ebédet d. u. 5 órakor kaptuk meg. Ekkor az eső elkezdett esni s egész éjen át esett. Nekünk meg lett engedve a sátoresinálás s reggelig ott maradtunk.

(Folytatjuk.)

## Egy sebesült katona naplója.

Hadbavonulásától sebesüléséig. — 1914 augusztus 13. — december 6.

Nagybeeskerek, dec. 15.

Szeptember 1.

Hétfőn előőrsöt állottunk. Egyrésze a csapatnak a Drinába szakadó patak hidját biztosította, melyen kövezett ut megy keresztül. Több lövést tettek ránk a szerbek, de egyik sem talált.

Szept. 2.

Két szerb tuszt magunkkal vive egy hegytetőre mentünk s innen figyeltük a Drina folyását, hogy ellenséges csapatok át ne kelhessenek rajta.

Tuszkat vettünk.

Szept. 3.

A Drina-hidnál L.-ce mellett őrsön voltunk.

Szept. 4.

A lapasnicai hegyen töltöttük a napot és az éjjelt.

Szept. 5.

A csendőrségi laktanyához értünk d. e. 10 órakor, majd innen a dohánybeaváltóba vonultunk.

Szept. 6.

A dohánybeaváltóból a zászlóalj délután 4 órakor kiindult S.-ca felé, ahol a tüzérség védelmére előőrsül lett kirendelve és itt is éjjeleztünk.

Szept. 7.

A 7-ik század második és harmadik szakasza a tüzérség fedezetére lett küldve, ahonnan este 6 órakor indult a Drina mellett levő magas hegyre. Ide éjjel 11 órakor érkezett meg.

Szept. 8.

Megkezdődött a tüzelés ágyuval és a két szakasz — a 3-ik és 4-ik — golyózaporban volt. A 3. és 4. szakasz itt éjjelezett előőrsön a tüzérséggel.

Szept. 9-ikén

átkeltünk a Drinán Gl.-án át egy magas hegyre. Itt éjjeleztünk.

Szept. 10.

Előnyomulás ágyutüzzel föl a hegyre, de nem sikerül a följutás s így ismét vissza az előbbi helyre este 7 órára. Egész nap nem ettünk, a lovak kidőltek s a legénység tolt a föl az ágyut.

Szept. 11.

Ma két ágyut ismét előretoltunk mintegy két kilométerre, ahonnan egész nap tüzelés volt.

Szept. 12.

Az ellenséges srappellek ott hullottak közöttünk, mint a záporosó. Ekkor

este a ...-ik ezred elvitt két ágyut, de egymást lövöldözték az éj sötétjében, mire a kapitány visszavittette velük a felállítási helytől hátrább egy kilométerre, ahol az ellenséges ágyu tüzeinek már nem volt ereje.

Szept. 13.

Egész nap erős ágyutüz. Az ellenséges ágyuk kiszorultak helyükről, más irányt változtattak, ahonnan visszatüzeltek, de golyóknak nem volt erejük. Egész éjjel esett az eső.

Szept. 14.

Hétfőn ismét a tegnapi felállításból tüzelt a tüzérség s egyben löszert pótolta, amit az előző napon hozatott a tüzérteleptől Gl.-náról. Délben keresztüztübe vettük az ellenséget gyalogságunkkal és tüzérségünkkel. Egy-egy ágyu 62 föltényt lőtt el. Az ellenségből rengeteg elhullott, mesebesült. Zászlóaljunk három nap óta volt már golyóharcban, mire fel lett váltva a ...-ek és a ...-ek által. 100 sebesültünk és 24 halottunk volt a zászlóaljból. Elesett egy Szücs nevű mezőturi hadnagy is a 6-ik századból. Négy helyen volt átlőve. A saját századunkból egy ember eltűnt, egy Varga nevű pedig megsebesült. Különösen kitűnt az előnyomulásnál a jäger tényleges csapat. Éjjelre előőrsök lettünk. Hideg, harmatos éjjel.

Szept. 15.

Kedden reggel korán megkezdődött a tegnapi helyen az ágyutüz, mivel az ellenség egyrésze az éj folyamán a tegnapi állásába elrejtőzött. Délig folyt a heves ágyuzás, délután az ellenség visszavonult és puskatüzzel lett estig lövöldözve. Sugár Imrével találkoztam, mondta, hogy Simon Lajos 14-ikén hasgöresben meghalt. A ...-ik ezred 17-ik zászlóalja és a ...-es népfőlkelő ezred négy százada elvonult mellettünk a tűzvonál felé. Éjjel ismét előőrsön voltunk. A tegnapival 200 sebesültünk és 27 halottunk lett.

Szept. 16.

A fényszóró reggel jelent, hogy az ellenség ismét elfoglalta a fészket a hegyen. Mi készenlétben állást foglaltunk s ott maradtunk egész nap. A tüzérség délután a tegnapi felállításból tüzzel támogatva gyalogságunkat. Zászlóaljunk egész nap tüzharcban volt. Az ellenség ágyuit akarta elvenni, de az oly erős kartáesztüzzel fogadta, hogy vissza kellett vonulni. Este 10 órakor azt a parancsot kaptuk, hogy a zászlóalj után a tüzérségünk is vonuljon vissza Boszniába a

## Hirdetések.

4121—914. sz.

1058—1.1

### Hirdetmény.

Beodra község határában egy 4 éves fehér-kékes, bélyeg- és jegytelen tehén gazdátlanul találtott.

Ha igazolt tulajdonosa nem jelentkezik, f. évi december hó 24-én délelőtt 9 órakor a község házában nyilvános árverésen eladatni fog.

Beodra, 1914. évi december hó 8-án.

Községelöljáróság.

1329—914. sz.

1054—3.3

### Hirdetmény.

Nagynezsény községben a segédjegyzői állás lemondás folytán megüresedett.

Fizetés állami kiegészítéssel együtt 1400 korona. A volt segédjegyzőnek 300 korona lakbéré is volt.

Az állást elnyerni óhajtok ajánlatai a község előljáróságához küldendők.

Nagynezsény, 1914 december 7.

Községi előljáróság.

3605—914. sz.

1057—3.1

### Árverési hirdetmény.

Tiszahegyes község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező korcsmaépület f. évi december hó 21-én d. e. 10 órakor Tiszahegyes község házában nyilvános árverésen 1915. évi január hó 1-től három egymás után következő évre bérbe fog adatni.

Árverési feltételek a községi jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt betekintethetők.

Tiszahegyes, 1914 december 11.

Grézlo, jegyző.

Gyorgyev, bíró h.

**Makulaturapapír**  
olcsó áron kapható  
= e lap kiadóhivatalában. =

# HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

**Asztalos:**

Szelentzky Pál, Arpád-utca.

**Bádogos:**Schmidt Ferenc, Nicky-utca.  
Walik István, József főherceg-u.**Biztosítási ügynökségek:**Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.  
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.  
Magy.-Francia bizt. társ. József fhg-u.  
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Arpád-u. 21.  
Rosenberg Salamon (Magyar Élet- és Járadék), Ferenc József-tér. Telefon 3-22.  
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.**Borbély és fodrász:**Ikity Dusan, Hunyadi-utca.  
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.**Butorgyár:**

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

**Cementgyár:**

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

**Cipőkereskedők:**Kertész A., Iskolaépület.  
Weinberger K., Hunyadi-u.  
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.**Divatáruház:**Boskovits S. J., Hunyadi-utca.  
Bukovác István, Hunyadi-utca.  
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.  
Perger Rezső, Jókai-u.**Dobozgyár és műkönyvkötészet:**

Schneider János, Aradáci-ut.

**Drogueria:**

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

**Ékszerészek:**Mesznik R. Özvegye, Hunyadi-utca.  
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.**Fényképész:**

Oroszy Lajos, Korona-utca.

**Fűfiszabók:**Brünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.  
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.  
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.  
Tóth József Hunyadi-utca.**Fűmütermek:**

Buzolich József, Hunyadi-utca.

**Fűzer- és esemegekereskedés:**Fendler József, Hunyadi-u.  
Weiterschan József, Hunyadi-u.**Gépjavitó műhely:**Bürger és Grünwald, Temesvári-u.  
Csókás Antal, Nicky-utca.**Gőzfűrés:**Engel Sámuel, Eötvös-utca.  
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.**Gyógyszertárak:**Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.  
Kollarich Gábor, Melencei-utca.  
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.**Hálógyár:**

Csusner János.

**Kalapkészítő:**

Andresz A. Fötér, Bauer-ház.

**Kalapraktár:**

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

**Kávéházak:**

Sólyom György, Klub-kávéház.

**Kézműáru-, rövidáruüzlet:**Benó testvérek, Hunyadi-utca.  
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.  
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.  
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.**Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:**Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.  
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.**Könyvkötészet:**

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

**Kocsigyártó:**

Amend Ferenc, Nicky-utca.

**Kőművesek:**Gazdig György, Szerbtemplom-u.  
Hoff N. és társa.  
Klaszky Jakab, Váraljai-u.  
Mattern Mihály, Juranics-u.  
Pányi János.**Lakk-, kence-, és festékáruraktár:**

Pencz János, Megyeház-utca.

**Lakatosműhely:**

Engel Ádám, Megyeház-utca.

**Lisztkereskedés:**

Klein Mór, Hunyadi-u.

**Mészáros és hentes:**Bauerle testvérek, Városházépület.  
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.**Mozigépek, berendezések:**

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

**Műköszörüs:**

Molnár János, Nicky-u.

**Női kalapüzlet:**

Tolnay Józsefné, Hunyadi-utca.

**Női kész kosztium és bluz:**

Schwarz Dávid, Hunyadi-utca.

**Ruhakereskedés:**Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.  
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.  
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.**Sirkóraktár és szobrászterem:**

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

**Szállító-cég:**

Perl Mór, Szerb egyházpalota.

**Szállodák:**Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.  
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.  
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.**Szénkereskedés:**

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

**Szeszgyár:**Lukács és társa, Kültelek.  
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.**Téglagyár:**

Klein Bernát.

**Temetkezési intézet:**

Bence A. és fiai.

**Tűzifa-, épületfakereskedés:**Annau örökösök, Korona-utca.  
Gerő Henrik, Korona-utca 4.  
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.**Uridivatáruház:**

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

**Vaskereskedés:**Boleszny Antal, Hunyadi-u.  
Daun Gyula, Hunyadi-utca.  
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.**Vendéglő, étterem:**Gál István, Orient-étterem  
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.  
Kovács János, vasuti vendéglő.  
Magyar Király söresarnok.  
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.  
Rensing Mátyas, Otthon-söresarnok  
Tóth és Norisán, a nagyhid mellett.**Virágkereskedés és kertészet:**

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“

politikai naplapp kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében